

คำวินิจฉัยของ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๘

วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย เนื่องจากมีเหตุต้องยุบพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาธิปัตย์ไทย เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ต่อมาพรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีหนังสือที่ รทท ๐๘๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าที่ประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทย และการประชุมใหญ่ของพรรคประชาธิปัตย์ไทย คราวที่มีมติให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ แล้วเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ขอยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทยแล้ว จึงมีเหตุให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญฯ พร้อมให้แจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคประชาธิปัตย์ไทย ผู้ถูกร้อง เพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคประชาธิปัตย์ไทย ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญตามหนังสือ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ยืนยันว่า ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองขอยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ เนื่องจากผู้ถูกร้องโดยที่ประชุมใหญ่มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติเป็นเอกฉันท์ไปก่อนแล้ว ยกเว้นที่ประชุมคณะกรรมการ

ประชามนตรีของพรรค เพราะในขณะนั้นไม่มีคณะกรรมการประชามนตรีตามข้อบังคับพรรค การยุบพรรค เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างแท้จริง โดยได้ดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคครักษ์ถิ่นไทย ประกอบกับในสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่เอื้ออำนวยให้พรรคสามารถดำรงอยู่ได้ เพราะขาดกำลังสนับสนุน เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการ เผยแพร่อุดมการณ์ของพรรค จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคครักษ์ถิ่นไทย

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้รับคำชี้แจงของพรรคครักษ์ถิ่นไทย รวมไว้ในสำนวน

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ มีเหตุให้ต้องยุบพรรคครักษ์ถิ่นไทยตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ตามคำร้องของ นายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๒ กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑๑๒ “การยุบหรือเลิกพรรคจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์
- (๒) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประชามนตรีด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์
- (๓) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ขององค์ประชุมทั้งหมด”

พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีพรรคประชาธิปัตย์ไทย มีมติให้ยุบพรรคตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๒ และนายทะเบียนพรรคการเมืองตรวจสอบรายงานการประชุมใหญ่ของพรรค และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคแล้ว มีเหตุต้องยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๒ ประกอบกับพรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามความเห็นชอบของสมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรค เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันไม่เอื้ออำนวยให้พรรคสามารถดำรงอยู่ได้ ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองจึงฟังได้ว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยมีเหตุต้องยุบตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๒ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขการยุบหรือเลิกพรรคกระทำได้ ดังต่อไปนี้ (๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ (๒) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประชามนตรีด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ และ (๓) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ขององค์ประชุมทั้งหมด ซึ่งรายงานการประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ไทย ประจำปี ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย และพรรคประชาธิปัตย์ไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทย ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย และเนื่องจากพรรคประชาธิปัตย์ไทยไม่มีคณะกรรมการประชามนตรีตามข้อบังคับพรรค การยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยจึงเป็นไปตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๑๒ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงให้ยุบพรรครักไทย

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ